Звіт про результати моніторингу
ОПП Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка)
другого (магістерського) рівня вищої освіти,
проведений у жовтні-листопаді 2023 р.

Відповідно до вимог розділу 6. Моніторинг, перегляд та оновлення освітньої програми Положення про освітні програми в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (затверджено вченою радою університету 30 березня 2023 р., протокол № 3; введено в дію наказом ректора від 05 травня 2023 р. № 51-ОД), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (затверджено вченою радою університету 31.03.2022 р., протокол № 4; введено в дію наказом ректора від 01.04.2022 р. № 39-ОД), на виконання Плану роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на І семестр 2023-2024 н. р. (затверджено вченою радою університету 30.08.2023 р., протокол №10; введено в дію наказом ректора від 31.08.2023 р. № 118-ОД), Плану роботи вченої ради Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на І семестр 2023-2024 н. р. (затверджено вченою радою університету 31.08.2023 р., протокол № 10; введено в дію наказом ректора від 31.08.2023 р. № 118-ОД), Плану заходів з моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка на І семестр 2023-2024 н. р. (затверджено ректором університету 04 вересня 2023 р.) та з метою аналізу якості освітньої програми, її компонентів, організації і забезпечення освітнього процесу, викладацького складу, рівня задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти, задоволення роботодавців випускниками освітньої програми, оцінювання освітньої програми на відповідність критеріям забезпечення їх якості, визначення конкурентноздатності на ринку праці майбутніх фахівців за освітньою програмою та наказу № 125-ОД від Про проведення моніторингу освітніх програм університету гарантом, проєктною групоюОПП Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка) другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта зі спеціалізації 016.02 олігофренопедагогіка галузі знань 01 Освіта / Педагогіка було проведено моніторинг якості освітньої програми.

ОПП Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка) затверджена вченою радою К-ПНУ 25.04.2019 р. (протокол №4) і введена в дію наказом №56-ОД від 28.05.2019 р.У 2020 р. ОП переглянуто й модернізовано (затверджена вченою радою К-ПНУ 28.05.2020 р. (протокол №3) і введена в дію наказом №60-ОД від 05.06.2020 р.). ОП у редакції 2021 р. затверджена вченою радою К-ПНУ (протокол №4 від 25.03.2021 р.) і введена в дію наказом №47-ОД від 06.04.2021 р. ОП у редакції 2022 р. затверджена вченою радою К-ПНУ (протокол №4 від 31.03.2022) і введена в дію наказом №47-ОД від 12.04.2022 р. ОП у редакції 2023 р. затверджена вченою радою К-ПНУ (протокол №3 від 30.03.2023) і введена в дію наказом №47-ОД від 28.04.2023 р.

Упродовж жовтня-листопада 2023 р. здійснювався моніторинг ОП через зустрічі зі здобувачами вищої освіти, професіоналами-практиками, роботодавцями та опитування здобувачів вищої освіти «Освітня програма спеціальності очима здобувача вищої освіти», випускників зазначеної

спеціальності «Анкета випускника», опитування потенційних роботодавців «Анкета роботодавця».До здійснення моніторингу були долучені науково-педагогічні працівники кафедри, роботодавці, випускники факультету спеціальної освіти, психології і соціальної роботи, здобувачі вищої освіти, професіонали-практики.

Результати моніторингу за підсумками проведених зустрічей зі стейкхолдерами

5 жовтня 2023 р. відбулася зустріч зі Стрільчук Н.В., директором комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр Китайгородської сільської ради» (https://kaf-korped.kpnu.edu.ua/2023/10/05/7179/). Під час зустрічі було висловлено побажання в ОК «Інноваційні технології корекційної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами» в одній з тем розглянути арт-терапевтичні методи корекційно-розвиткової роботи.

04 жовтня 2023 року відбулися зустрічі зі здобувачами вищої освіти (2, 3, 4 курсів) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти(https://kaf-korped.kpnu.edu.ua/2023/10/04/obhovorennia-osvitnikh-prohram/). Здобувачі висловили позитивні відгуки про ОП.

26 жовтня 2023 року відбулася зустріч з директором Кам'янець-Подільського НРЦ Хмельницької обласної ради Ганушкевич І.Б. (https://kaf-korped.kpnu.edu.ua/2023/10/26/zustrich-harantiv-opp-z-dyrektorom-kam-ianets-podilskoho-nrts-v-ramkakh-monitorynhu-opp/). Було відзначено важливість співпраці закладів, зокремадля проходження практичної підготовки здобувачами вищої освіти.

3 листопада 2023 року відбулася зустріч з директором Інклюзивно-ресурсного центру Кам'янець-Подільської міської ради Ільніцькою Л.В. (https://kaf-korped.kpnu.edu.ua/2023/11/07/obhovorennia-opp-z-dyrektorom-irts-ilnitskoiu-l-v/).Зазначено, що освітня програма відповідає вимогам до підготовки сучасних фахівців.

Результати моніторингу за опитуваннямна сайті кафедри

На сайті кафедри розміщена Google форма для обговорення ОПП «Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта зі спеціалізації 016.02 Олігофренопедагогіка.

Її пройшли 10 осіб. З них 7 здобувачів вищої освіти, 2 вчителів-дефектологів, 1 фахівець ІРЦ. За її результатами у1 опитаного є незначні зауваження, а саме «Практичні засади».Також серед пропозицій було зазначено: «Більше практичних занять».

Результати моніторингу за опитуванням здобувачів вищої освіти «Освітня програма спеціальності очима здобувача вищої освіти»

В опитуванні «Освітня програма спеціальності очима здобувача вищої освіти» взяли участь 26 здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта ОПП Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка) денної та заочної форм навчання.

В процесі опитування з'ясувалось, що всі здобувачі вищої освіти були ознайомлені зі змістом та особливостями засвоєння освітньо-професійної програми на початку навчання.

Відповідаючи на запитання «Чи достатній, на Вашу думку, зміст переліку навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної / освітньо-наукової)

програми для Вашої якісної професійної підготовки?» 96,15% відповіли «так».

Водночас, 88,46% здобувачів вищої освіти відзначили, що наявні навчальні дисципліни є необхідними для їх професійної діяльності.

Серед дисциплін, які здобувачі вищої освіти хотіли б включити до освітньо-професійної програми були: «АВА терапія», «Психологія», «Всі необхідні необхідні дисципліни є в програмі», «АДК», «Всі підходять», «Психокорекція», «Арт-терапія в роботі з дітьми з ООП», «Перелік навчальних дисциплін освітньої програми є достатнім», «Логопедія», «арт-терапія і її різновиди (практичне використання)», «Сурдопедагогіка, тифлопедагогіка», «Управління закладом», «Особливості Навчання Дітей — з Аутизмом», «Основи розробки та складання документації відповідно до спеціальності».

Всі здобувачі вищої освіти реалізували право на вибір навчальних дисциплін та вважають достатнім час виділений на практичну підготовку за освітньо-професійною програмою Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка).

Всі здобувачі вищої освітивважають достатнім виділений час на практичну підготовку в освітній програмі.

100% опитаних зазначили, що змогли реалізувати свої фахові вподобання та здібності під час опанування навчальних дисциплін освітньо-професійної програми.

Відповіді на запитання «На Вашу думку, чи правильно структурно та логічно побудований освітній процес за навчальним планом освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми?» свідчать про задоволеність більшості здобувачів вищої освіти структурою та логікою побудови освітнього процесу, оскільки відповідь «так» дали 96,15%, відповідь «ні» - 3,85% опитаних.

Всі здобувачі вищої освіти виконували завдання самостійної роботи з навчальних дисциплін навчального плану освітньої програми.

На запитання «Упродовж навчання за освітньою програмою чи повідомляли Вам викладачі інформацію про можливості її опанування в умовах внутрішньої / міжнародної академічної мобільності?» 96,15% здобувачів вищої освіти відповіли «так», а 3,85% відповіли «ні».

Відповідаючи на запитання «Чи завжди у Вас була можливість консультуватись із викладачами з навчальних дисциплін навчального плану Вашої освітньої (освітньо-професійної / освітньо-наукової) програми?» 100% опитуваних зазначали «так».

На запитання «Чи надавали Вам викладачі рекомендації для виконання самостійної роботи з навчальних дисциплін щодо необхідної літератури, електронних джерел та інформацію про використання платформи MOODLE?» відповідь «так» дали 96,15%, відповідь «ні» - 3,85% опитаних.

Всі здобувачі вищої освіти на запитання «Чи використовують викладачі в освітньому процесі мультимедійні засоби під час проведення різних видів навчальних занять?» дали ствердну відповідь.

Якість змісту та рівня викладання навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної / освітньо-наукової) програми на факультеті спеціальної освіти, психології та соціальної роботи 84,62% здобувачів освіти оцінили на «відмінно», 11,53% - «добре», 3,85% - «задовільно».

Відповідаючи на питання «Ваша загальна оцінка якості навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу з навчальних

дисциплін освітньої (освітньо-професійної / освітньо-наукової) програми» 80,77% здобувачів освіти оцінили на «відмінно», 15,38% - «добре», 3,85% - «задовільно».

Здобувачі освіти також висловили пропозиції: «Сесії онлайн», «Побільше дисциплін про документацію, розробку конспектів та правил ведення методичної документації. Мінімум теорії про назви та види особливостей розвитку дітей. Більше інформації про роботу в закладах дошкільної освіти», «Продовжувати навчати студентів за даною змістовною програмою».

Результати моніторингу за опитуванням випускників «Анкета випускника»

В опитуванні «Анкета випускника» серед випускників спеціальності 016 Спеціальна освіта ОПП Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка) взяли участь 13 осіб (2022 року випуску), 1 випускник денної і 12 заочної форм навчання.

На запитання «Що було для вас важливим при виборі майбутньої професії?» 53,84% зазначили, що «відповідність наявних у мене знань, здібностей та нахилів у майбутній професійній діяльності», 69,23% - «перспективи працевлаштування», 15,38% обрали «гідну заробітну плату в майбутньому» та «можливість кар'єрного зростання», «можливість кар'єрного зростання», 46,15% - «престижність професії», 30,76% - «зміст професійної діяльності (характер, складність, небезпека, умови праці)», 7,69% - «воля батьків», «професія допоможе почати власний бізнес».

На запитання «При виборі майбутньої професії Ви орієнтувались на (оберіть один варіант відповіді)?» всі орієнтувались по різному: на особисту думку (69,23%), поради друзів (15,38%), поради батьків (7,69%), на інформацію представників установ, що надають профорієнтаційні послуги (7,69%).

Всі випускники вважають свою професію затребуваною на ринку праці.

Відповідаючи на питання «Як Ви вважаєте, чи достатньо Ви отримали знань в процесі навчання для майбутньої професійної діяльності? (оберіть усі підходящі варіанти)» 84,61% опитаних зазначили, що отримали достатньо знань в процесі навчання для майбутньої професійної діяльності, 7,69% вказали, що «мені не вистачатиме практичних знань, умінь і навичок», «намагаюся отримувати необхідні мені знання самостійно».

На питання «Чи маєте Ви досвід роботи?» всі випускники зазначили, що працюють (працював)за спеціальністю.

Відповідаючи на питання «Як Ви знайшли своє перше робоче місце?» 7,69% опитаних зазначили, що допомогли викладачі, 38,46% - за рекомендацією навчального закладу, 30,76% - допомогли батьки, 23,07% - за порадою друзів.

При пошуку роботи випускники зіткнулися з такими труднощами: відсутність досвіду роботи (30,76%), недостатність професійних знань і навичок (15,38%), відсутність необхідного рівня освіти (7,69%). Варто відмітити, що 53,84% опитаних зазначили, що їм було легко знайти роботу.

На запитання «Чи довелося Вам перенавчатися або навчатися новим знанням під час вступу на роботу?» 61,53% опитаних відповіли «ні», а 38,46% відповіли «так». Одним знадобилось перевчатись упродовж одного тижня, а іншим від 1 тижня до більше 6 місяців.

У відповідях на запитання «Чи задоволені Ви рівнем своєї освіти?» 69,23% висловили свою повністю задоволеність, а 30,76% скоріше задоволені.

Оцінюючи роботу випускної кафедри випускники найкраще оцінили наступні показники: культура зовнішнього вигляду викладачів, організаційний супровід і допомога у вирішенні поточних навчальних проблем, організованість і пунктуальність викладачів,актуальність навчального матеріалу (викладачі використовують новий актуальний матеріал),володіння матеріалом і раціональне використання часу на заняття,об'єктивність, повага й тактовність у ставленні до студентів, викладачі кафедри вміють викликати інтерес до дисципліни,забезпечення навчальними й методичними матеріалами під час всього терміна навчання, надання якісних фахових знань та професійних компетенцій, доступність і зрозумілість навчальних вимог

Найменші оцінки отримали такі показники: взаємодія з куратором Вашої групи,надання якісних фахових знань та професійних компетенцій,налагодження співпраці з потенційними роботодавцями,методична та фахова допомога у виробничих стажуваннях і практиках,

Результати моніторингу за опитуванням роботодавців «Анкета роботодавців»

В опитуванні «Анкета роботодавців» серед роботодавців спеціальності 016 Спеціальна освіта ОПП Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка) взяли участь 5 осіб.

Зазначаючи кількість випускників спеціальності чи освітньої програми К-ПНУ, які працюють у їхній установі/організації/підприємстві 40% дали відповідь «9», 20% - «6», 20% - «8», 20% - «20».

Відповідаючи на запитання «На Вашу думку, які з наведених чинників мають найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця освітньої програми спеціальності?», 40% роботодавців дали відповідь – «рівень загальнотеоретичної підготовки, який включає базові (професійні) знання і практичні вміння та навички», 20% роботодавців вказали на такий чинник, як «стратегічне мислення та націленість на кінцевий результат», 20% - «навички управління персоналом, колективом на основі власної ерудованості, загальної культури та комунікабельності», 20% - «всі наведені чинники».

Якість підготовки випускників К-ПНУ спеціальності 016 «Спеціальна освіта» 100% роботодавців оцінили як «високу».

На питання «Вкажіть основні переваги в підготовці випускників К-ПНУ», 60% роботодавців обрали «високий рівень теоретичних знань і практичної підготовки», 20% – «професіоналізм випускників та їх готовність до швидкого реагування в нестандартних ситуаціях», 20% – «володіння сучасними методами і технологіями у професійній діяльності».

Відповідаючи на запитання «Чи вважаєте Ви, що якість підготовки фахівців спеціальності/освітньої програми К-ПНУ, в рамках якої Ви співпрацюєте, відповідає сучасними вимогам ринку праці?», 100% роботодавців дали ствердну відповідь.

Основні недоліки в підготовці випускників Кам`янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка опитувані визначили таким чином: 40% не вбачають жодних недоліків, по 20% вказали на «відсутність бажання працювати», «недостатній рівень практичної підготовки», «відсутність бажання до саморозвитку та самоосвіти».

Відповідаючи на запитання «Що, на Вашу думку, слід поліпшити в підготовці випускників Кам`янець-Подільського національного університету

імені Івана Огієнка», 80% респондентів зазначили «підвищити рівень практичної підготовки», 20% – «підвищити навички саморозвитку та самоосвіти».

На питання «Які, на Вашу думку, навчальні дисципліни можна було би ввести в освітній процес здобувачів вищої освіти спеціальності чи освітньої програми К-ПНУ, в рамках якої Ви співпрацюєте?», роботодавці вказали: «Навчальних дисциплін достатньо», «Достатньо тих дисциплін, які впровадженні», «Цих достатньо», «Немає пропозицій».

Усі 100% опитуваних роботодавців дали позитивну відповідь на запитання «Чи забезпечує спеціальність/освітня програму К-ПНУ, в рамках якої Ви співпрацюєте, формування необхідних загальних і спеціальних (фахових) компетентностей у випускників?».

Звіт за результатами моніторингу ОПП Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка) другого (магістерського) рівня вищої освіти заслухано й обговорено на розширеному засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти 9 листопада 2023 року (протокол №20). На засідання кафедри було запрошено канд. психол. наук Михальську Юлію Анатоліївну, ст. викладача кафедри психолого-медико-педагогічних основ корекційної роботи К-ПНУ імені Івана Огієнка, Ільніцьку Ларису Василівну, директора ІРЦ Кам'янець-Подільської міської ради; Шаповалову Ірину Анатоліївну, заступника директора з навчальної частини, вчителя-дефектолога Кам'янець-Подільського ліцею №3 Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області; Литвиненко Яну Павлівну, вчителя-дефектолога Кам'янець-Подільського ліцею №3 Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області; Швець Ольгу Іванівну, заступника директора з корекційно-розвиткової роботи Кам'янець-Подільського навчально-реабілітаційного центру Хмельницької обласної ради; Тарнавську Марину Леонідівну, заступника директора з навчально-виховної роботи Кам'янець-Подільського навчально-реабілітаційного центру Хмельницької обласної ради; здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (Стеха Вікторія, Бочковська Ірина, Кіцкайло Олена) (https://kaf-korped.kpnu.edu.ua/2023/11/10/monitoryn-op-zustrich-zi-steikkholderamy/).

Результати проведеного моніторингу ОПП засвідчили, що ОПП «Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта зі спеціалізації 016.02 олігофренопедагогіка галузі знань 01 Освіта / Педагогіка загалом отримала схвальні відгуки й позитивну оцінку роботодавців, випускників факультету спеціальної освіти, психології і соціальної роботи, здобувачів вищої освіти, професіоналів-практиків. Висловлені побажання й рекомендації обговорюватимуться проєктною групою та будуть враховуватись в процесі оновлення ОПП.

Гарант освітньо-професійної програми,
доктор психологічних наук, доцент,
завідувач кафедри спеціальної
та інклюзивної освіти

Світлана МИХАЛЬСЬКА